

Sluttprotokoll fra reindrifftsavtaleforhandlingene 2016

Staten v/ Landbruks- og matdepartementet og Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) har gjennomført forhandlinger om en reindrifftsavtale for 2016/2017.

Fra Norske Reindrifftsamers Landsforbund (NRL) møte:

Forhandlingsutvalg   Ellinor Marita Jåma (leder)
Inge Even Danielsen
Per John Anti

Sakkyndig/rådgiver   Per M Sara
Asgrim Opdal

Fra Staten møte:

Forhandlingsutvalg   Anne Marie Glosli (leder)
Marit Myklevold
Tone Frantzen Seppola

Sakkyndige/rådgivere   Lill Tove Voje Skorge
Liv Berit Hætta (Landbruksdirektoratet)
Wenke Brenna (Kommunal- og
moderniseringsdepartementet)
Espen Fjeldstad (Klima- og miljødepartementet)

Observatør   Marit Meløy Utsi (Sametinget)

Sekretær   Morten Floor

1. BUDSJETTMESSIGE ENDRINGER I REINDRIFTSAVTALEN 2015/2016

1.1 Utestenging fra vinterbeiter i Sverige

For å finansiere tiltak for distrikter som er utestengt fra vinterbeiter i Sverige sesongen 2015/2016, fremmes ved Stortingets behandling av Reindrifftsavtalen 2016/2017 forslag om å omdisponere 2,3 mill. kroner fra kapittel 1142 post 71 til kapittel 1151 post 51.

For å ha bedre kontroll av svensk rein i områder utenfor fastsatte beitetider og/eller i områder som ikke er åpen for svensk reinbeite, åpnes det for å gi støtte til Fylkesmannen til bruk av helikopter. Dette for at Fylkesmannen skal kunne drive ut svensk rein fra områder de ikke har adgang til å benytte.

Dagens ordning er begrenset til å gjelde for inntil 5 siidaandeler per distrikt. RUF-styret skal endre retningslinjene slik at alle berørte siidaandeler i distriktet kan motta tilskudd for manglende/reduerte konvensjonsbeiter.

1.2 Bruk av mindreforbruk fra 2015

I forbindelse med Stortingets behandling av Reindrifftsavtalen 2016/2017, fremmes forslag om å omdisponere 450.000 kroner fra kapittel 1151 post 79 *Velferdsordninger* til kapittel 1151 post 75 *Direkte tilskudd*. En forutsetning for å fremme en ompostering er at mindreforbruket fra 2015 blir godkjent overført til 2016.

1.3 Inndekning av beregnet overforbruk på post 75 i 2016

Grunnlaget for beregning av tilskudd til siidaandeler og tamreinlag for driftsåret 2015/2016 er slakteuttak og omsetning i kalenderåret 2015 (driftstilskudd, produksjonspremie, ektefelle-/samboertillegg), samt høst- og vinterslakt i driftsåret 2015/2016 (kalveslaktetilskudd).

Reindrifftsavtalens økonomiske ramme er ikke gitt som en overslagsbevilgning. Dette innebærer at dersom avsatt ramme på enkeltposter blir overskredet, må overskridelsen finne sin inndekning innenfor gitt ramme.

Foreløpige beregninger tilsier et overforbruk i størrelsen 9-10 mill. kroner over de kostnadssenkende og direkte tilskuddene i 2016. Hovedårsaken til dette overforbruket skyldes en betydelig økning av slakteuttaket sammenlignet med de siste årene. I tillegg har overforbruket også sammenheng med at slakterienes bruttopris til reineier har økt betydelig.

Avtalepartene er enige om å dekke inn beregnet overforbruk i 2016 med mindreforbruket på post 75 og 79 i 2015. Dette utgjør totalt 4,5 mill. kroner. Resterende dekkes inn ved at det fremmes forslag om å overføre 5,5 mill. kroner fra

kapittel 1151 post 51 *Reindriftens utviklingsfond* til kapittel 1151 post 75 *Direkte tilskudd*.

Dersom det viser seg at foreslått inndekning ikke er tilstrekkelig, skal avtalepartene møtes for å finne inndekning innenfor Reindrifftsavtalen 2015/2016 sin økonomiske ramme.

2. VIDEREFØRING OG JUSTERING AV PROSJEKTER AVTALT UNDER FORHANDLINGENE OM REINDRIFTSAVTALEN 2015/2016

I forbindelse med tidligere mindreforbruk over kapittel 1151 post 75 *Direkte tilskudd* er det det avtalt gjennomført en rekke prosjekter. Enkelte av disse prosjektene er ikke slutført, men videreføres i avtaleåret 2016/2017. I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2016/2017 foretok avtalepartene enkelte justeringer i disse prosjektene. Dette gjelder både innretning og økonomisk ramme.

2.1 Videreutvikling av reindriftens arealbrukskart

I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2014/2015 ble avtalepartene enige om å få gjennomført et pilotprosjekt knyttet til utvikling av reindriftens arealbrukskart. Hensikten var å få etablert kart som synliggjør og gir en samlet oversikt over gjennomførte utbyggingstiltak innenfor det enkelte distrikts grenser.

Konkret skulle pilotprosjektet gjennomføres i to faser. Første fase innebar en kartlegging av svenske samebyers arealbrukskart, samt en vurdering av om det foreligger mulighet til å utvikle dagens arealbrukskart til også å gi en oversikt over gjennomførte utbyggingstiltak innenfor det enkelte distrikts areal. På bakgrunn av rapporten fra forprosjektet, skulle partene bli enige om man skulle gå videre med fase to som innebar en utarbeidelse av inngrepskart for to reinbeitedistrikt.

Landbruksdirektoratet fikk ansvaret for gjennomføring av pilotprosjektet. I den grad direktoratet fant det hensiktsmessig, skulle direktoratet benytte Norsk Institutt for skog og landskap som strategisk samarbeidspartner i gjennomføringen av pilotprosjektet (nå NIBIO). NRL skulle involveres i arbeidet.

Landbruksdirektoratet valgte å bruke NIBIO ved gjennomføringen av pilotprosjektet.

Avtalepartene ble ved forhandlingene om reindrifftsavtalen 2015/2016 enige om å gå videre med utvikling av reindriftens arealbrukskart. I den forbindelse understreket avtalepartene at de ser det som viktig at reindriftens arealbrukskart utvikles til å bli helhetlige og dynamiske kart til bruk for reindrifftsnaeringen, offentlig forvaltning, planmyndigheter og utbyggere. Videre at det er et mål at kartene skal danne grunnlag for innsyn i reindriftens arealbruk, og være et sentralt saksbehandlingsverktøy i analyser og tematiske framstillinger i saker hvor reindriften blir berørt.

Avtalepartene ble enige om en rekke delprosjekter i utviklingen av reindriftens arealbrukskart.

Ett av disse delprosjektene var gjennomføringen av et prosjekt for gjennomgang av reindriftens gjerder og anlegg. Landbruksdirektoratet skulle, i samarbeid med Kartverket, vurdere mulighetene for en systematisk og helhetlig gjennomgang av reindriftens gjerder og anlegg.

Landbruksdirektoratet er forsinket i forhold til fastsatt framdriftsplan når det gjelder gjennomgang av reindriftens gjerder og anlegg. Direktoratet skal starte opp prosjektet i 2016.

Avtalepartene understreker viktigheten av at Landbruksdirektoratet følger opp intensjonen med å etablere kart som synliggjør og gir en samlet oversikt over gjennomførte utbyggingstiltak innenfor det enkelte distrikts grenser. Videre at kartene utvikles til å bli helhetlige og dynamiske kart til bruk for reindriftsnæringen, offentlig forvaltning, planmyndigheter og utbyggere.

Avtalepartene forutsetter at den etablerte arbeidsgruppen drøfter aktuelle problemstillinger ved gjennomføringen av prosjektet. Dersom arbeidsgruppen kommer frem til at det er behov for justeringer i fastsatt prosjektplan, legges det til grunn at saken blir lagt fram for avtalepartene.

Landbruksdirektoratet skal i forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni avgi en statusrapport, herunder gi en orientering om videre framdrift av prosjektet.

Kostnadene til utvikling av reindriftens arealbrukskart gjennomføres innenfor tidligere avsatt ramme på 2,5 mill. kroner.

2.2 Forprosjekt knyttet til metoder for telling av rein

Under forhandlingene om reindriftsavtalen for 2015/2016 ble avtalepartene enige om å oppnevne en arbeidsgruppe som fikk ansvaret for å gjennomføre et forprosjekt for å avdekke utfordringer med dagens tellinger. Videre skulle gruppen utrede hvilke muligheter som foreligger i alternative tellemetoder, herunder dronetellinger og individmerking av rein. I tillegg skulle arbeidsgruppen foreslå eventuelle justeringer som bidrar til mer effektive tellinger.

Gruppen oversendte avtalepartene sin rapport 4. desember 2015.

Gjennom arbeidet i gruppen ble man enige om å dele arbeidet i to faser. Først ble dagens ordning utredet. På bakgrunn av denne utredningen har gruppen i egen rapport fremmet forslag til endringer på kort sikt.

Gruppen er i gang med andre del som består i å utrede alternative nye tellemetodikker. I dette arbeidet bruker gruppen erfaringer med og kunnskap fra ulike forsknings- og utviklingsmiljøer, samt reindriftsutøvere/distrikt som i dag prøver ut ulike teknologiske løsninger både for å følge enkeltdyr og for å følge hele flokker. Hensikten er å finne effektive, sikre og ressursbesparende metoder som også sikrer god oversikt over reintallet. Gruppen vil avlevere rapport på den andre delen innen 1. september 2016.

Arbeidsgruppen skal i forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni avgi en statusrapport og videre framdrift av andre del av prosjektet.

Arbeidet i tellegruppen gjennomføres innenfor tidligere avsatt bevilgning på 0,7 mill. kroner.

2.3 Tiltak for internkontroll og selvstyre

Reindriftsloven av 2007 skal gi grunnlag for en hensiktsmessig indre organisering og forvaltning av reindriften. Videre skal reindriftnæringen etter loven, gjennom internt selvstyre, selv spille en aktiv rolle og ha ansvar for at reindriften er bærekraftig. Reindriftnæringen står overfor store utfordringer fremover i tid for å sikre en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift. En videreutvikling av lokalt selvstyre vil være viktig for å nå gitte reindriftpolitiske mål.

I forbindelse med forhandlingene om Reindriftsavtalen 2015/2016 ble det avtalt å igangsette et prosjekt for å styrke reindriftnæringens evne til selvstyre og internkontroll. Det er oppnevnt en arbeidsgruppe som ledes av Landbruksdirektoratet. Videre er det utarbeidet et mandat og en framdriftsplan for arbeidet. Arbeidet i arbeidsgruppen følger fastsatt framdriftsplan.

Arbeidsgruppen skal i forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni avgi en statusrapport og plan for videre framdrift av prosjektet.

Over reindriftsavtalen er det tidligere avsatt 1,0 mill. kroner til tiltak for internkontroll og selvstyre.

2.4 Prosjekt – Fjerning av gammelt gjerdemateriell og ulovlige gjerder

I forbindelse med forhandlingene om reindriftsavtalen 2015/2016 ble avtalepartene enige om at det iverksettes et prosjekt som har som formål å få fjernet gammelt gjerdemateriell. Det ble avtalt at ordningen skal være tidsbegrenset og at den gjelder ut avtaleåret 2015/2016. Ordningen er gjeldende for Troms og Nordland reinbeiteområder.

Det ble bevilget 1,8 mill. kroner til prosjektet. Et eventuelt mindreforbruk til etablert ordning for Troms og Nordland overføres til bruk i Nord-Trøndelag som er det området avtalepartene har valgt ut for Reindriftsavtalen 2016/2017.

2.5 Prosjekt – bruk av merket "Rein-helten på vidda"

I forbindelse med Reindrifftsavtalen 2015/2016 ble avtalepartene enige om gjennomføre et prosjekt som hadde som formål å etablere kriterier for bruk av profilen "Rein- helten på vidda", og derigjennom gi reinkjøttbransjen tilgang til profilen mot at de bidrar økonomisk til den merkenøytrale markedsføringen. Landbruksdirektoratet fikk ansvaret for gjennomføringen av prosjektet.

I forkant av forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2016/2017 gjennomførte direktoratet et forprosjekt i den hensikt å avdekke interessen hos de største reinkjøttbedriftene i å bruke og betale for bruken av merket. Forprosjektet avdekket at betalingsviljen for å bruke merket var liten. På dette grunnlag besluttet avtalepartene å ikke gå videre med prosjektet. Isteden henstiller avtalepartene Markedsutvalget om å opprettholde bruken og videreutvikle profilen til bruk i den generiske markedsføringen.

Det var avsatt 1,0 mill. kroner til prosjektet. Avsetningen er ikke fullt ut benyttet. Avtalepartene er enige om å omdisponere og øremerke avsetningen til bruk for Markedsutvalget. Markedsutvalget skal bruke avsetningen til aktiviteter for profilering av reinkjøtt og reindrift under Tråante 2017.

3. REINDRIFTSAVTALEN FOR 2016/2017

Partene er enige om en reindrifftsavtale for 2016/2017, gjeldende fra 1. juli 2016 til 30. juni 2017. Avtaleteksten er gjennomgått og undertegnet.

Avtalepartene er i tilknytning til de enkelte poster og ordninger enige om:

3.1 Post 51: Reindriftens utviklingsfond (RUF)

3.1.1 Kvinnerettede tiltak

Avtalepartene er enige om at det ikke øremerkes særskilte midler til kvinnerettede tiltak i Reindrifftsavtalen 2016/2017, men understreker at dette ikke utelukker reindrifftskvinnene fra å søke RUF om prosjektmidler, eller at NRL som organisasjon søker om midler til kvinnerelaterte utviklingsprosjekter.

Avtalepartene er enige om at arbeidet med likestilling i reindrifften krever innsats fra flere aktører. Dette gjelder både fra det offentlige ved utforming av virkemidler, fra næringen selv og gjennom næringsorganisasjonen.

NRL har utarbeidet en strategi for likestilling i reindrifften med konkrete oppfølgingspunkter. Framover vil det være av sentral betydning at NRL arbeider aktivt og målrettet med strategien, samt at NRL foretar en prioritering av de ulike tiltakene. Særlig trekkes frem viktigheten av at NRL legger til rette for økt kvinneandel i egen organisasjon. Dette gjelder både i NRLs styre og i lokallagene.

3.1.2 Forskning og utvikling

Avtalepartene er enige om at det ikke øremerkes midler til forskning og utvikling i 2016. Det forutsettes at RUF-styret snarlig avklarer hvordan årets avsetting skal brukes.

Avtalepartene viser til at det er betydelig forskning som er gjennomført på reindriftsområdet. Videre at det er viktig at dette arbeidet gjøres kjent og kommer reindriften og myndighetene til nytte. I den forbindelse skal Landbruksdirektoratet i forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni orientere om mulighetene for, og hvordan en eventuelt kan gjøre forskningsmateriale mer tilgjengelig for reindriftsutøverne og myndighetene.

3.1.3 Konfliktforebyggende tiltak

Avtalepartene viser til at hovedformålet med de konfliktforebyggende tiltakene er å redusere konfliktene mellom reindriften og det øvrige landbruket, og påpeker viktigheten av at Fylkesmannen i Sør-Trøndelag foretar en grundig kvalitetssikring og prioritering av innkomne søknader sett ut i fra formålet med ordningen. Avtalepartene viser til at maksimal støttesats er 80 pst. og at Fylkesmannen i Sør-Trøndelag kan differensiere støttesatsen ut fra tiltakets omfang og forventet effekt.

Avtalepartene legger til grunn at man i forbindelse med det kommende jordbruksoppgjøret overfører til Fylkesmannen minst tilsvarende bevilgning på 1,45 mill. kroner fra jordbruksavtalen til samme formål.

3.1.4 Utviklingsprogrammet

I forbindelse med forhandlingene om Reindriftsavtalen 2014/2015, ble avtalepartene enige om å samordne Reinprogrammet med Utviklingsprogrammet for grønt reiseliv og lokalmat (Endret navn til Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert – vekst og utvikling). Bakgrunnen for sammenslåingen var at partene vurderte det slik at begge programmene har tilnærmet lik innretning, kundene har de samme utfordringene og at reinkjøttbedriftene har en del å hente på en tettere samordning av programmene. Videre var en samordning også en oppfølging av regjeringens målsetting om en forenkling av landbruksbyråkratiet og virkemiddelapparatet.

Ved en sammenslåing satte avtalepartene som en forutsetning at reindriften gis representasjon i styringsgruppen for Utviklingsprogrammet. Videre at Innovasjon Norge fortsatt utøver en aktiv innsats og tilrettelegging overfor programmets reinkjøttkunder, og har stor oppmerksomhet på å få fram de muligheter som finnes i programmet og Innovasjon Norge for øvrig.

Styringsgruppen for Reinprogrammet behandlet sin sluttrapport under sitt siste møte 27. november 2014. I sluttrapporten påpekte styringsgruppen at det var to sentrale formål med rapporten. Det ene var å gi en status- og sluttrapport når

Reinprogrammet ble avvirket. Det andre formålet var å gi innspill til styringsgruppen og administrasjonen av det nye programmet, innspill som styringsgruppen for Reinprogrammet mener er viktig for både å ivareta og utvikle Reinprogrammets eksisterende og potensielle kunder. I tillegg ble det forutsatt at erfaringene som fremkommer i rapporten og innspillene fra styringsgruppen vil være sentrale momenter i arbeidet med å utvikle nytt programnotat, og i utviklingen av styringen og administrasjonen av det nye programmet.

I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2015/2016 sluttet avtalepartene seg til styringsgruppens anbefalinger, og forutsatte at styringsgruppen og administrasjonen for Utviklingsprogrammet følger opp og ivaretar gitte anbefalinger. Avtalepartene sluttet seg også til styringsgruppens anbefalinger om at reindrifftsavtalens økonomiske andel blir øremerket i det nye programmet. Dette gjaldt også gjenstående bevilgning på Reinprogrammet.

Avtalepartene er enige om å videreføre dagens satsingsområder, og forutsetter at avtalepartenes føringer følges opp av styringsgruppen og administrasjonen for Utviklingsprogrammet.

Med bakgrunn i et betydelig mindreforbruk av øremerket andel til reindriften over Utviklingsprogrammet, har avtalepartene funnet det forsvarlig å redusere rammen over Reindrifftsavtalen 2016/2017.

3.1.5 Fagbrevordningen

Avtalepartene er enige om at fagbrevordningen er en viktig ordning.

Avtalepartene har gitt tydelige signaler om at fagbrevordningen vil bli avvirket dersom Opplæringskontoret ikke finner andre finansieringskilder. Bakgrunnen for dette er at avtalepartene ikke finner det naturlig at en slik ordning blir finansiert over en næringsavtale. Gitte tydelige signaler fra avtalepartene er ikke fulgt opp av Opplæringskontoret.

Avtalepartene understreker at det er Opplæringskontoret som har ansvaret for å finne andre finansieringskilder. Fram mot neste års forhandlinger skal NRL bistå Opplæringskontoret aktivt med å finne andre finansieringskilder. Landbruks- og matdepartementet kan på sin side bistå med å følge opp saken overfor andre departement etter initiativ fra Opplæringskontoret.

Dersom annen finansiering ikke er avklart i forkant av forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2017/2018, legges det opp til en styrt avvikling av dagens ordning finansiert over reindrifftsavtalen.

Som et ledd i arbeidet med å styrke kvinnes stilling i reindriften, skal Opplæringskontoret videreføre prioriteringen av kvinner blant kommende

lærlinger og instruktører. I tillegg påpeker avtalepartene viktigheten av å sikre en geografisk fordeling av lærlingene.

3.1.6 Markedstiltak

Avtalepartene er enige om at hovedoppgaven for Markedsutvalget er å sikre norsk reinkjøtt positiv oppmerksomhet og kjøpsutløsende adferd hos sluttbruker. I tillegg skal Markedsutvalget ta på seg formidling av markedsrelevante problemstillinger til andre aktører. Markedsutvalget skal fortsatt benytte Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) som strategisk samarbeidspartner til gjennomføring av valgte markedsaktiviteter.

Avtalepartene påpeker at fremover kan ikke aktørene basere seg kun på midler over reindrifftsavtalen til generisk markedsføring. Med bakgrunn i at det ikke er omsetningsavgift på reinkjøtt, må bedriftene selv bidra med midler til merkenøytral markedsføring. Det vil derfor være nødvendig at Markedsutvalget har dialog med reinkjøttbransjen om mulige bidrag. Utover den merkenøytrale markedsføringen påpeker avtalepartene viktigheten av at den enkelte bedrift tar større ansvar for å øke sin markedskompetanse og markedsføring av egne produkter.

Markedsutvalget har i samarbeid med Utviklingsprogrammet årlig gjennomført et seminar for reinkjøttbedriftene. Markedsutvalget skal videreføre samarbeidet med Utviklingsprogrammet om et bransjetreff også i 2017.

Avtalepartene slutter seg til Markedsutvalgets forslag til aktiviteter og budsjett for 2016. Markedsutvalgets mindreforbruk fra 2015 overføres til 2016.

Markedsutvalgets aktiviteter i 2017 må tilpasses innenfor gitt bevilgning og en eventuell overføring av et mindreforbruk fra 2016.

Aktiviteten i Markedsutvalget har vært større enn først antatt. Ut fra den posisjonen reinkjøttet har hatt i markedet, har dette vært nødvendig. Aktiviteten har vært større både for medlemmene og for sekretariatet. Fortsatt kreves det et høyt aktivitetsnivå fra Markedsutvalgets medlemmer og fra sekretariatet. Avtalepartene er derfor enige om at Markedsutvalget gis mulighet til å omdisponere inntil 50.000 kroner i budsjettet for 2016 for å kompensere for ekstra arbeidsbelastning og økt reiseaktivitet. I tillegg kan ytterligere 150.000 kroner omdisponeres for å legge til rette for at sekretariatet gis mulighet til å følge opp de oppgaver som blir besluttet gjennomført av utvalget.

3.1.7 Pramming av rein

I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2014/2015, ble avtalepartene enige om å etablere en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å gå gjennom ordningen med pramming av rein. Dette hadde sin bakgrunn i at kostnadene til pramming av rein har økt betydelig de senere årene, og at avtalepartene er enige om at pramming på sikt bør fases ut av reindrifftsavtalen.

Arbeidsgruppen skulle bl.a. vurdere det framtidige behovet for pramming av rein, og andre mulige flyttemetoder.

Arbeidsgruppen har i sin rapport foreslått at ordningen med pramming av rein på våren opprettholdes som i dag. Når det gjelder prammingen på høsten, foreslås det at gjeldende seilingsplan avkortes.

I forbindelse med forhandlingene om Reindrifftsavtalen 2015/2016 ble avtalepartene enige om at det ved utlysning av fremtidige anbud legges inn en justering av seilingsplanen i samsvar med prammegruppas forslag.

Avtalepartene legger til grunn at ved fremtidig pramming reduseres antall prammedøgn fra 50 til 24.

3.1.8 Reindrifftsanlegg

Avtalepartene er enige om å videreføre gjeldende regelverk og satsene for tilskudd til anlegg. Videre er avtalepartene enige om at det ikke øremerkes midler til reindrifftsanlegg over Reindrifftsavtalen 2016/2017.

3.1.9 Lærings- og omsorgsbaserte tjenester

I forbindelse med Reindrifftsavtalen 2015/2016 ble avtalepartene enige om å oppnevne en arbeidsgruppe som skal utarbeide en prosjektplan for lærings- og omsorgsbaserte tjenester i reindriften. Prosjektperioden er tre år, og det ble satt av 1. mill. kroner over Reindrifftsavtalen 2015/2016 til det første året av prosjektperioden.

Avtalepartene er enige om at arbeidsgruppen under forskriftsmøtet i mai/juni skal redegjøre nærmere for arbeidet med utarbeidelse av prosjektrapport, samt fremdrifftsplan for det videre arbeid.

Avtalepartene er enige om å sette av 250.000 kroner over Reindrifftsavtalen 2016/2017 for å dekke utgiftene til sekretær for dette prosjektet.

3.1.10 Nytt klassifiseringssystem

Nytt klassifiseringssystem ble innført fra høsten 2015. Det er utarbeidet et regelverk for nytt klassifiseringssystem. Regelverket er samlet i en Klassifiseringshåndbok for reinsdyrslakt. Regelverket inneholder også regler for pussing av slakt, definerer hvordan et reinsdyrslakt skal se ut ved veiing, regelverk for tidspunkt for varmveiing av slakt, varmvektssvinn og regelverk for merking av reinsdyrslakt. Det er også vedtatt regelverk for aspirantopplæring og sertifisering av nye klassifisører, etterutdanning av godkjente klassifisører og regelverk for klassifiserings- og pussekontroller ved reinsdyrslakteriene.

Avtalepartene er enige om at det settes av midler over Reindrifftsavtalen 2016/2017 til drift av klassifiseringssystemet.

3.1.11 Reindrifsfaglig medvirkning og deltagelse i regional forvaltning

I forbindelse med avvikling av områdestyrene og overføring av den regionale forvaltningen av reindriften til fylkesmannen, ble det besluttet at de aktuelle fylkesmennene skal etablere ordninger som legger til rette for samisk og reindrifsfaglig medvirkning i den regionale forvaltningen.

Avtalepartene ser det som viktig at det støttes opp om ordninger som legger til rette for samisk og reindrifsfaglig medvirkning i den regionale forvaltningen. Med dette som utgangspunkt, er avtalepartene enige om at det avsettes midler over RUF som gir reindriften mulighet til å søke økonomisk støtte til deltakelse i den regionale forvaltningen.

Fylkesmannen kan dekke reiseutgifter for reindriften deltagelse under møter og samlinger i regi av fylkesmennene. Fylkesmannen vil få refundert utgiftene fra Reindriften utviklingsfond.

3.1.12 Fjerning av gammelt gjerdemateriell og ulovlige gjerder

I samtlige reinbeiteområder ligger det betydelige mengder med gammelt gjerdemateriell som bør fjernes. Avtalepartene er enige om at de som har oppført ulovlige gjerder også har et ansvar for å fjerne dem, men at dette i flere distrikter i liten grad er fulgt opp. Gjerdemateriell som blir liggende er til hinder og skade for både vilt og personer som ferdes i naturen. Gammelt gjerdemateriell som kan knyttes til reindriften kan også være et omdømmeproblem.

I forbindelse med forhandlingene om Reindriftsavtalen 2015/2016 ble avtalepartene enige om å iverksette et prosjekt som har som formål å få fjernet gammelt gjerdemateriell. Ordningen er tidsbegrenset og knyttet til driftsåret 2015/2016. Ordningen gjelder for Troms og Nordland reinbeiteområder.

Avtalepartene er enige om å utvide ordningen til å omfatte Nord-Trøndelag reinbeiteområde.

Utover en avsetning på 1,0 mill. kroner over Reindriftsavtalen 2016/2017, overføres et evt mindreforbruk fra gjeldende ordning for Troms og Nordland til fjerning av gammelt gjerdemateriell og ulovlige gjerder i Nord-Trøndelag reinbeiteområde.

3.1.13 Utvikling av NRL som organisasjon

Avtalepartene er enige om at det settes av prosjektmidler til utviklingsutvikling i NRL. Formålet med prosjektet er å utvikle NRL til å bli en mer kunnskapsbasert og profesjonell organisasjon, og derigjennom en viktig bidragsyter for å nå gitte reindriftpolitiske mål.

NRL må søke prosjektmidler over RUF på ordinær måte. Dette innebærer at søknader fra NRL må tilfredstille RUF sine krav. Søknader til RUF skal inneholde

en fullstendig prosjektplan, herunder mål og rammer for prosjektet, organisering av prosjektet, risikofaktorer, framdriftsplan, ressurser, samt rapporteringskrav underveis i prosjektet. I tillegg skal det foreligge en sluttrapport i etterkant av at prosjektet er gjennomført.

I forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni skal NRL legge frem status i arbeidet med utviklingen av NRL som organisasjon, samt en plan for det videre arbeidet.

3.1.14 Tråante

Avtalepartene ser det som viktig at reindriften blir synlig og er representert under Tråante 2017.

Avtalepartene er enige om å sette ned en arbeidsgruppe fra Markedsutvalget, Utviklingsprogrammet og Reindriften utviklingsfond som får i oppdrag å planlegge og gjennomføre tiltak som bidrar til økt oppmerksomhet omkring reinkjøtt og reindriften under Tråante 2017. Arbeide skal ledes av Markedsutvalget. Utover omdisponerte midler fra prosjektet "Rein-helten på vidda" kan midler fra de ordningene som er representert i arbeidsgruppen brukes til relevante aktiviteter.

I forbindelse med forskriftsmøtet i mai/juni skal arbeidsgruppen legge fram en prosjektplan med budsjett.

3.1.15 Tilskudd til feltbarnehager

Avtalepartene er enige om at det kan søkes om støtte til feltbarnehager i forbindelse med større aktiviteter i reindriften, herunder slakting og merking av rein. Formålet er å legge til rette for at flere i familien kan delta i reindriftsaktiviteter og bidra til kunnskapsoppbygging hos barn.

Det skal fastsettes støttesatser og utarbeides eget regelverk for ordningen. Regelverket utarbeides og fastsettes sammen med øvrig regelverk for Reindriftsavtalen 2016/2017.

3.2 Post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd

3.2.1 Nytt klassifiseringssystem og de direkte tilskuddene

Høsten 2015 ble det innført et nytt rapporterings- og klassifiseringssystem for reinsdyrkjøtt. Avtalepartene er enige om at innføringen av nytt system har vært vellykket. Nytt klassifiseringssystem har bidratt til større forutsigbarhet for reineieren, og systemet premierer levering av slakterein med god kjøttfylde. Dette stimulerer reineierne til å øke inntjeningen av den enkelte rein. Allerede høsten 2015 har avtalepartene sett positive effekter av nytt klassifiseringssystem ved økt slakting av kalv og økt bevisstgjøring omkring levering av rein med god kjøttfylde.

Avtalepartene er enige om at det er viktig at reindrifftsavtalens virkemidler støtter opp om og stimulerer reineieren til å levere rein med god kjøttfylde, og at man på sikt vil vurdere å knytte de direkte tilskuddene til klassifiseringssystemet.

3.2.2 Vilkår for tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

De siste årene har det blitt reist spørsmål om rein slaktet i Finland gir grunnlag for tilskudd over reindrifftsavtalen. Med bakgrunn i at norske myndigheter ikke har mulighet til å gå inn og kontrollere slakterier utenfor Norges grenser, vil det ikke bli gitt tilskudd for rein slaktet i utlandet over Reindrifftsavtalen 2015/2016.

Avtalepartene er enige om at i utgangspunktet skal tilskudd til norsk reindrift gis for rein produsert i Norge og som kommer den norske forbrukeren til gode. Markedssituasjonen har de siste årene vært svært god. I dag har de innenlandske slakteri- og videreforedlingsbedriftene store utfordringer med å få tilstrekkelig tilgang på norsk reinsdyrkjøtt, noe som igjen medfører utfordringer for bedriftene i å følge opp inngåtte leveringsavtaler.

For å sikre tilstrekkelig kontroll av slaktet rein som danner grunnlag for tilskudd over reindrifftsavtalen, og for å legge til rette for at norsk reinsdyrkjøtt kommer forbrukere i Norge til gode, har avtalepartene valgt å innføre et generelt vilkår om at tilskudd over avtalen utbetales kun for norsk produksjon levert norske mottaksanlegg.

4. SRU II OG REINDRIFTENS ERSTATNINGSANSVAR

Når det gjelder det objektive erstatningsansvaret som reindrifften har etter reindrifftsloven av 2007, viser avtalepartene til at Samerettsutvalget II i NOU 2007:13 har foreslått endringer i dette. LMD har valgt å behandle problemstillingen særskilt i forbindelse med den kommende stortingsmeldingen om reindrifftspolitikken. Problemstillingen vil da bli tema for konsultasjoner etter normal konsultasjonsprosedyre.

5. TILTAK SOM FØLGE AV RADIOAKTIV FORURENSING

5.1 Dekning av kostnader ved tiltak som følge av radioaktiv forurensing

- a) Det er avsatt 2,5 mill. kroner over kapittel 1142 til finansiering av kostnader vedrørende radioaktivitet i reinkjøtt i 2016.
- b) Regelverket for radioaktivitetstiltak i slaktesesongen 2016/2017 fastsettes etter de samme prosedyrer som for forskriftene etter reindrifftsavtalen.

Oslo 16. februar 2016

Ellinor Marita Jåma

Anne Marie Glosli